

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

46-та НАУКОВО-ПРАКТИЧНА, МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

***«Модель підготовки фахових молодших
бакалаврів та система формування
професійних компетенцій випускника закладу
фахової передвищої освіти в сучасних умовах»***

Збірник тез та доповідей

Одеса
2022

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова: Іванова Лілія Вікторівна	Директор Одеського технічного фахового коледжу ОНТУ, к.т.н. – голова оргкомітету
Заступник голови (координатор): Коваленко Аатолій Володимирович	Зав. НМК ЗЯО Одеського технічного фахового коледжу ОНТУ, заслужений вчитель України – заступник голови
Члени оргкомітету: Уманська Валентина Іванівна	Заступник директора з навчально-методичної роботи Одеського технічного фахового коледжу ОНТУ
Беркань Ігор Володимирович	Заступник директора з навчально-виробничої роботи Одеського технічного фахового коледжу ОНТУ
Торба Світлана Григорівна	Заступник директора з виховної роботи Одеського технічного фахового коледжу ОНТУ

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Актуальні питання організації освітнього процесу та формування професійної компетенції у випускника коледжу
2. Виховна робота як складова освітнього процесу в коледжі
3. Сучасні методологічні підходи до організації та здійснення практичної підготовки здобувачів освіти
4. Сучасні вимоги до оцінювання якості освіти

Конференція відбудеться **25-26 січня 2022р.**

Місце проведення конференції – Одеський технічний фаховий коледж ОНТУ, вул. Балківська, 54, II навчальний корпус – 4й поверх, ауд. 446.

Реєстрація учасників конференції з 11.00 год.

Початок роботи 12.00 год.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК ТА ВІДПОВІДНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИПУСКНИКА В ХОДІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	135
В.І.Матійк, викладач в/к.....	135
СУЧАСНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКА (ПЛАНІ, ПРОГРАМИ, РЕЗУЛЬТАТИ).....	137
Ю.Г. Точилкін, викладач в/к.	137
ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА, ДИПЛОМНІ ПРОЄКТИ – РЕЗУЛЬТАТ ОДЕРЖАНИХ ЗНАНЬ, УМІНЬ, НАВИЧОК ТА ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ, ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	139
П.В.Кузнецова, голова ЦК, викладач в/к.....	139
ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА, ДИПЛОМНІ ПРОЄКТИ – РЕЗУЛЬТАТ ОДЕРЖАНИХ ЗНАНЬ, УМІНЬ, НАВИЧОК ТА ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ.....	141
С.М.Петушенко, к.т.н, викладач в/к.	141
IV. СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.....	145
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ, ЯК ПЕРЕДУМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.....	145
Л.І. Швець, голова ЦК, викладач-методист, в/к.....	145
СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ.....	147
В.П.Молла, зав.відділення.	147

Одержаний досвід дає можливість зробити висновки, що успішне виконання самостійної роботи студентам забезпечують:

- позитивна мотивація самостійної діяльності;
- чітке визначення необхідних завдань самостійної роботи;
- зрозумілий план виконання завдань;
- чітке визначення термінів виконання і форм звітності;
- організація консультаційної допомоги викладачем;
- систематичний контроль за виконанням одержаного завдання;
- методичне забезпечення самостійної роботи.

Самостійна робота студентів розвиває розумові здібності, забезпечує індивідуалізацію навчання, сприяє формуванню навичок роботи з підручником, виховує вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

Проте не можна забувати, що самостійна робота - не універсальний засіб навчання. Тільки у поєднанні з живим словом викладача, іншими методичними прийомами вона дає позитивні результати.

СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

В.П.Молла, зав.відділення.

Наука і фахова передвища освіта, повною мірою відтворюючи інтелектуальний, духовний та економічний потенціал нації, стають глобальними чинниками суспільного розвитку, виступають як найважливіші національні та загальноосвітні пріоритети, найістотніші компоненти культурного, соціального та економічного розвитку людей, співтовариств, націй. Потужні інтеграційні процеси суспільного життя вимагають посилення міжнародного компонента в організації підготовки сучасного фахівця, припускаючи інтернаціоналізацію не тільки виробників і вироблюваної продукції, а й фахової передвищої освіти і науки в цілому. Формується наднаціональна нормативна база, що визначає загальні орієнтири, основні принципи, а також отримані моделі розвитку і функціонування національних систем фахової передвищої освіти.

Глобалізація світової економіки, її загальна інформатизація зумовлюють формування нових, жорсткіших вимог до професійної компетентності сучасних фахівців, переосмислення процесу їх професійної підготовки, його відповідності реаліям сьогодення. Стратегічні завдання та вимоги до рівня професійної підготовки майбутніх фахівців відображені в Законах України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», у Державній національній програмі «Освіта» (Україна ХХІ ст.).

Проблема модернізації змісту освіти пов'язана з оптимізацією засобів і технологій організації освітнього процесу, із застосуванням принципу гармонізації фундаментальної та інноваційної складової, визнанням за високоосвіченою особистістю ролі лідера у розвитку демократичного суспільства. Нові вимоги до результатів навчання спричинили появу альтернативи традиційному, а саме — інноваційного навчання, яке характеризується:

- зміною цілей навчання: головним стає не передача готових знань, не засвоєння певної кількості інформації, а формування свідомої та відповідальної компетентно підготовленої особистості, яка здатна до ефективної професійної діяльності; формуванням у студентів умінь гнучко реагувати на зміни в суспільних орієнтирах і проектувати власну освітню траєкторію;
- розвитком у студентів самостійності, ініціативності, рефлексивності мислення;
- здатністю студентів проводити самоаналіз та брати відповідальність за прийняті рішення;
- усвідомленням студентами власної відповідальності за результати навчання;
- розумінням важливості неперервності навчання протягом всього життя.

Модернізація освіти має здійснюватися за об'єктивними, зрозумілими та особистісно значущими для студентів, викладачів та організаторів навчального процесу принципами і критеріями. Лише за умови інтеграції внутрішніх зусиль студента та зовнішньої дії цілеспрямованого навчального процесу можлива зацікавлена та ефективна діяльність учасників навчального процесу і отримання високої якості навчання.

Аналіз сучасної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах показує, що традиційні способи діагностики якості підготовки мають низку істотних недоліків і обмежень, що призводить до нівелювання та зрівняння всіх студентів як особистостей і майбутніх фахівців. Потрібен інноваційний підхід до процесу оцінювання навчальних результатів, перехід від вимірювання когнітивних досягнень до моніторингу навчального поступу.

Використання різноманітних інноваційних форм і методів в освітній діяльності сприятиме підвищенню якості навчання студентів за умови впровадження адекватних методів оцінювання. Проблема оцінювання навчальних досягнень займає значне місце в наукових дослідженнях вітчизняних та зарубіжних психологів і педагогів. Серед них можна назвати роботи І. Є. Булах, І. В. Іванюка, Д. В. Колесова, І. Я. Лернера, А. К. Маркової, П. І. Підкасистого, Ю. А. Романенко, Л. М. Романишиної, Н. Ф. Тализиної, та ін. Ефективне навчання вимагає розуміння його як триєдиного процесу: викладання — вивчення — оцінювання, у якому оцінювання є важливою компонентою.

Незважаючи на багатоаспектність наукових досліджень, присвячених проблемі оцінювання результатів навчальної діяльності, чимало питань залишаються не з'ясованими

Сучасна освітня парадигма ґрунтується на освітніх стандартах, які відображують зміст сьогодення та мають такі складові: пізнавальна діяльність (обсяг знань); досвід здійснення відомих («за зразком») способів діяльності (обсяг вмінь та навичок); досвід творчої діяльності та рівень емоційно-ціннісного ставлення. Оцінювання результатів перших двох компонентів досить широко представлено в наукових та методичних працях, щодо інших — досліджень проводиться недостатньо.

Останнім часом важливого значення набуває впровадження тренінгових технологій у навчальний процес, які значною мірою розвивають особистісні якості студентів, ефективно формують виконавські вміння та творчі здібності, забезпечують інтелектуальні уміння відповідного освітнього рівня. Але поряд із застосуванням такого, дійсно інноваційного, підходу в навчальному процесі оцінювання рівня навчальних досягнень відбувається переважно за традиційною схемою. Впровадження нових методів навчання (тренінгові технології, кейс-методи, дискусії, рольові та ділові ігри тощо) актуалізує питання адаптації чинних методів оцінювання навчальних досягнень та впровадження інноваційних (тести, есе, портфоліо тощо).

У сучасному освітньому середовищі поширюється використання інноваційних методів навчання, що ґрунтуються на компетентнісному підході, це вимагає перегляду критеріїв оцінювальних методик саме з точки зору компетенцій майбутнього фахівця. Оцінювання навчальних результатів повинно ґрунтуватися на рівні досягнення попередньо розроблених компетенцій відповідно до фаху. Компетенції як результат навчальної діяльності студентів, формуються передусім на основі опанування змісту програм навчальних дисциплін. Виникає необхідність впровадження інтегративного підходу в оцінюванні результатів навчальної діяльності, який уможливить отримання цілісного результату якості освіти. У сьогоднішніх навчальних планах відбувається переважно оцінювання рівня навченості студентів (обсяг знань, вмінь, навичок). Однак, під час аналізу стану сучасної освітньої системи і виокремлення перспектив її реформування наголошується на важливості розвитку і особистісних якостей студента. Перелік важливих компетентностей майбутнього фахівця визначений, але не сформовані нормативні документи, що визначають яким чином ці компетентності мають бути сформовані й розвинуті. Саме процес оцінювання навчальних досягнень має визначити рівень набуття компетентності в той чи інший навчальний період.

Складність та важлива роль процесу оцінювання навчальних результатів ґрунтується на навчальній відповідності методів оцінювання. Це означає, що заплановані результати навчання, поле навчальних завдань і методи оцінювання

мають бути узгодженими. Щоб досягти максимальної інтеграції навчання й оцінювання, треба планувати використання результатів оцінювання в навчальній програмі. Для різних навчальних результатів мають бути запропоновані і відповідні методи оцінювання.

Характерною рисою сучасної освіти має стати формування у студентів мотивації на вироблення власної активної освітньої стратегії, яка дозволяє ставити власні цілі, створювати індивідуальну траєкторію їх досягнення, самостійно обирати освітні засоби їх здійснення. При цьому саме вміння самостійно та адекватно оцінювати досягнуті навчальні результати і є тим важелем, що сприятиме розвитку студента як особистості. Наявність комплексної системи виставлення балів та чітких критеріїв оцінювання, які мають бути зрозумілими для студентів на початку навчання, сприятиме розвитку у них власної оцінної діяльності.

Таким чином, для навчального процесу вимірювання потрібне як інструмент, за допомогою якого можна об'єктивно оцінити результати навчання, забезпечити його упорядкування і здійснити управління. При цьому необхідно визначити не тільки статистичну картину тих або інших результатів навчання, а й динаміку всього навчального процесу, що, у свою чергу, висуває відповідні вимоги до методів вимірювання та оцінювання результатів навчання, а також визначення його ефективності, тобто спостерігається такий дидактичний зв'язок у ланцюзі:

мета навчання → рівень засвоєння знань → метод вимірювання і оцінювання → результат.

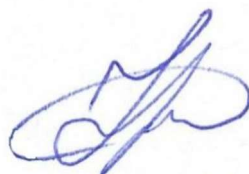
За будь-яких принципів організації навчального процесу саме системі оцінювання знань належить важлива роль у забезпеченні високої якості освіти та формуванні конкурентоспроможних фахівців.

Література

1. Євтух М. Б., Лузік Е. В., Дибкова Л. М.. Інноваційні методи оцінювання навчальних досягнень: монографія, Київ. КНЕУ, 2010. 248 с.
2. Ямковий О.І. Оцінювання якості підготовки фахівців у коледжах інноваційними технологіями. *Фахова передвища освіта: сучасні виклики та перспективи розвитку: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції, «Полісся», 2021. 104 с.*

Перевірені та узгоджені
матеріали науково-методичної
конференції оргкомітетом

Директор ОТФК ОНТУ, голова

Л.В.Іванова

Заст.голови (координатор)

А.В.Коваленко